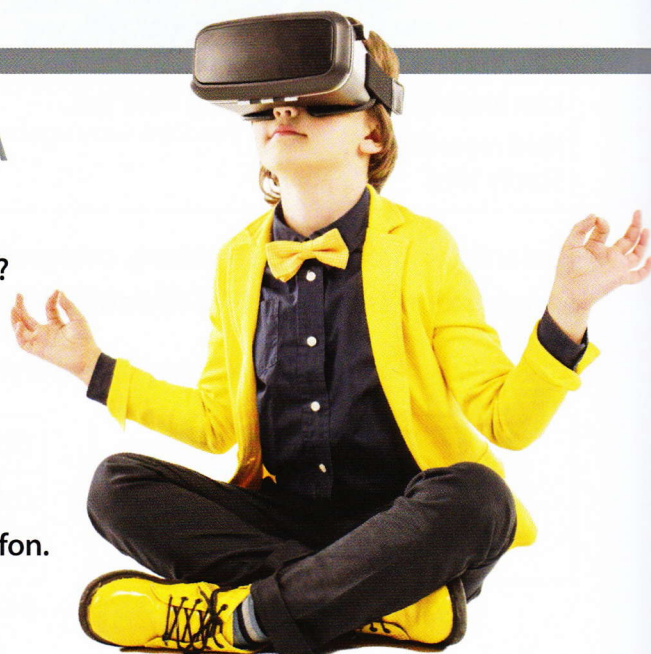

ROZDZIAŁ VIII

NOWINKI TECHNOLOGICZNE

DYSKUSJA

- Co widzisz na fotografii?
- Jak myślisz, czym zajmuje się chłopiec na tym zdjęciu?
- Czy wiesz do czego służą takie okulary?
- Czy twoim zdaniem nowoczesne technologie są przydatne w życiu codziennym? Dlaczego?
- Podaj przykłady za i przeciw użytkowaniu sprzętów elektronicznych, takich jak komputer, tablet czy telefon.

Zadanie 1. Wpisz do chmurki wszystkie słowa, które kojarzą się tobie ze słowami nauka i technika.

• **NAUKA I TECHNIKA:**

Zadanie 1a. Dopasuj wszystkie przymiotniki, które można użyć z rzeczownikiem postęp. **UWAGA!** Trzy wymienione niżej przymiotniki nie pasują.

WIELKI	ZNACZĄCY	ISTOTNY
WYRAŹNY	SPOCONY	URAŻONY
SZYBKI	POSTĘP	OGÓLNY
SŁABY		OGROMNY
CYWILIZACYJNY	USYTUOWANY	OLBRZYMI
PRAWDZIWY	KOŁOSALNY	RZECZYWISTY

Zadanie 1b. Zastanów się, z jakich artykułów i sprzętów gospodarstwa domowego korzystamy na co dzień w domu, pracy i szkole. Stwórz tabelę: po jednej stronie napisz „AGD”, po drugiej „RTV”. Czy jest ich dużo?

Zadanie 1c. Uzupełnij poniższe zdania odpowiednimi wyrażeniami z ramki.

obożu hamuje zwolenniczką idzie wykazują motorem dźwignią medycyny robi wierzy

1. Postęp umożliwił operacje laserowe.
2. Ludzie twierdzą, że rywalizacja jest postępu.
3. Pani Maksi jest postępu.
4. Wielu naukowców w postępu.
5. Maja uczy się baletu i postępu.
6. Lenistwo postęp.
7. postęp w czytaniu po polsku.
8. Nasza szkoła z postępu.
9. Kultura jest postępu.
10. Marcin należy do postępu.

Przeczytaj poniższe zestawienie, a następnie wykonaj zadanie pod nim.**Polki i Polacy nauki!**

**Nie sposób wymienić wszystkich Polek i Polaków ważnych i zasłużonych nauce.
Dlatego przedstawimy wam tylko niektóre z niezwykle ciekawych sylwetek.**

Maria Skłodowska-Curie (1867-1934) – to niezwykła kobieta, niezwykła Polka. Odkryła dwa pierwiastki – rad i polon oraz opracowała teorię promieniotwórczości. Nazwa polonu pochodzi od łacińskiej nazwy Polski. Skłodowska-Curie jako jedyna kobieta otrzymała dwukrotnie Nagrodę Nobla – w dziedzinie fizyki (1903) i w chemii (1911). Badaczka pozostaje jedyną kobietą, która tę nagrodę otrzymała dwukrotnie, a także jest jedyną uczoną wśród badaczy i badaczek w historii uhonorowaną Nagrodą Nobla w dwóch różnych dziedzinach nauk przyrodniczych; jest jedyną kobietą, która spoczęła w paryskim Panteonie.

Maria Skłodowska-Curie: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/71/Marie_Curie_c1920.png

Mikołaj Kopernik (1473-1543) – polski astronom, o którym uczą się niemal wszyscy w Europie! Naukowiec najlepiej znany jest z przełomowego dzieła pod tytułem „O obrotach sfer niebieskich”. W swojej publikacji przedstawił i starał się naukowo udowodnić heliocentryczną wizję wszechświata, główny przełom polegał na tym, że to Ziemia krąży wokół Słońca, a nie odwrotnie – „Wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię, polskie go wydało plemię”. Tę wierszowaną rymowaną napisał Jan Niepomucen Kamiński.

Mikołaj Kopernik: https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Nikolaus_Kopernikus.jpg

Olga Malinkiewicz (ur. 1982) – polska fizyk, wynalazczyni taniej i efektywnej metody wytwarzania ogniw słonecznych na bazie perowskitów. Jako pierwsza Polka otrzymała tytuł *Innovator of the Year* w konkursie *Innovators under 35* organizowane przez *MIT Technology Review*. Jej odkrycie może doprowadzić w przyszłości do masowej produkcji cienkich i niebywale elastycznych odpowiedników dotychczasowych paneli słonecznych. Telefon lub laptop ładujący się na słońcu bądź w świetle żarówki? Taka przyszłość może nas czekać dzięki odkryciu Malinkiewicz.

Jan Czochralski (1885-1953) – polski chemik, metaloznawca, wynalazca stosowanej do dzisiaj metody otrzymywania monokryształów krzemu. Metoda Czochralskiego stanowi podstawę produkcji układów scalonych, które możemy znaleźć w laptopach, telefonach i wielu innych urządzeniach. Nieźle? To nie koniec, ten Pałuczanin jest najczęściej cytowanym polskim uczonym.

Jan Czochralski: https://pl.m.wikipedia.org/wiki/Plik:Jan_Czochralski.jpg

Róża Rutkowska (ur. 1994) – polska wynalazczyni ekoopakowania SCOBY. Wszyscy walczymy z wszechobecnym plastykiem w każdej dziedzinie naszego życia. Trwa codzienna walka o ograniczenie zużycia tego surowca. A co, gdyby można było go zastąpić ekologicznymi, biodegradowalnymi opakowaniami? SCOBY to tkanina z grzyba kombuchy o właściwościach membrany, w którą można pakować żywność, jednocześnie przedłużając jej trwałość. Zawdzięczamy ten przełom Polce – Róży Rutkowskiej.

Róża Rutkowska: Archiwum prywatne pani Róży Rutkowskiej

Zespół polskich biochemików z Uniwersytetu Medycznego w Lublinie i Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie pod kierownictwem **prof. Grażyny Ginalskiej**, w której skład wchodzi **dr Anna Belcarz** z Lublina oraz **prof. Anna Ślósarczyk** i **mgr inż. Zofia Paszkiewicz** z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie to niesamowite badaczki. Zespół Polek opracował sztuczną kość, która służy do uzupełniania ubytków kostnych.

Fot. Archiwum prywatne pani Róży Rutkowskiej

